

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:** 1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.

- Q.1** Answer the following question. **15**
a) Explain the need of Research in business and social science.
OR
b) Explain the different types of Research.
- Q.2** Answer **any two** of the following questions. **15**
a) Explain the various stages in Scientific Research Process.
b) Enumerate the importance of Review of literature in Research.
c) Explain the steps in formulating hypothesis.
- Q.3** Answer **any two** of the following questions. **15**
a) Explain the meaning and types of Research Design.
b) Point out the different methods of sampling.
c) What are the essentials of good sampling?
- Q.4** Answer **any two** of the following questions. **15**
a) Explain the advantages and disadvantages of secondary source of the data collection.
b) Explain the 'Interview Technique' of collecting primary data.
c) State the essentials of a good questionnaire.
-

[वेळ: २ तास]

[गुण:६०]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३. इंग्रजी प्रश्न मूळ मानावेत.

- प्र.१ खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा. १५
अ) व्यवसाय आणि सामाजिक शास्त्रातील संशोधनाची गरज स्पष्ट करा.
किंवा
ब) संशोधनाचे वेगवेगळे प्रकार स्पष्ट करा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. १५
अ) शास्त्रीय संशोधन प्रक्रियेतील विविध अवस्था स्पष्ट करा.
ब) संशोधनातील 'साहित्याचा आढावा ' याचे महत्व विशद करा.
क) अभ्युपगम निश्चितीतील पायऱ्या स्पष्ट करा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. १५
अ) 'संशोधन आराखडा' याचा अर्थ सांगून संशोधन आराखड्याचे प्रकार स्पष्ट करा.
ब) नमुना निवडीच्या विविध पद्धती दाखवून द्या.
क) आदर्श नमुना निवडीच्या आवश्यक गोष्टी सांगा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. १५
अ) तथ्य संकलनातील दुय्यम सामग्री चे गुण दोष स्पष्ट करा.
ब) प्राथमिक तथ्य संकलनातील 'मुलाखत तंत्र' स्पष्ट करा.
क) आदर्श प्रश्नावलीच्या आवश्यक गोष्टी सांगा.